

CSALÁDOK AZ ÉLHETŐ TÁRSADALOMÉRT

KARÁCSONYI LEVÉL A CSALÁDOKHOZ, A HÁZASPÁROKHOZ, A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKHEZ, ÉS MINDENKIHEZ, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL

HÍVOM A CSALÁDOKAT 2010-BEN

Lassan egy éve, hogy Mexikóvárosban lezajlott a Családok 6. Világtalálkozója, ahol átfogó képet kaptunk: hogyan alakul globalizálódó világunkban a családok helyzete. Világossá vált, hogy a család nem csupán egy eszménykép, hanem realitás, még akkor is, ha nem mindenütt tudja betölteni magasztos hivatását. A család a társadalom éltető ereje, nélküle összeomlik a társadalom, de az Egyház sem létezhet családok nélkül. A Világtalálkozón megtapasztalhattuk, - és azóta is sok bizonyítékát látjuk -, rengeteg szép család él világszerte, és nálunk, Magyarországon is.

Mexikóban az egyik előadó rámutatott: az első évszázadokban az őskeresztények pluralista társadalomban éltek, sok különböző nézet, nép, kultúra, vallás, hagyomány kavargott. A keresztény családok ebben a társadalmi környezetben az üldöztetések ellenére Krisztus igaz követői akartak lenni. Következtesen élték a maguk keresztény életét, kitartottak az evangéliumi értékek mellett. Megfogadták Jézus szavát: „*Mindazt, amit szeretnétek, hogy megtegyenek nektek az emberek, tegyétek meg ti is nekik.*” (Mt 7, 7-12). Nem a pluralista társadalmat akarták megváltoztatni, hanem ők maguk akartak megváltozni. Nem vitatkoztak, hanem élték Krisztus önátadó szeretetét, gazdagították, előbbre vitték a társadalmat. A keresztény családok becsületesen végezték munkájukat, törődtek egymással, közösségi emberekké nevelték gyermekeiket, gondozták a rászorulókat, megbecsülték öregeiket. Körülöttük élhetővé vált a világ. Mikor Nagy Konstantin 313-ban kiadta a keresztényeket mindenféle diszkriminációtól mentesítő un. milánói ediktumot, már nyilvánvalóvá vált, hogy a társadalomnak nincs más választása: vagy elpusztul, vagy magáévá teszi a keresztény normákat.

A nemrég Máriabesnyőn lezajlott XVI. Családkongresszuson, áttekintettük a Boldogabb Családokért körlevél kiadása óta eltelt tíz évet. A mai magyar családkról szomorú kép tárult elénk: csökken a házasságkötések száma, csökken a születő, ezen belül a házasságban születő gyermekek száma, egyre többen tartják elfogadhatónak a házasság előtt vagy helyett az együttélést, egyre több a válás, a sikertelen házasság, stb. Sajnos nem mondhatjuk, hogy a keresztény, katolikus családok kivételt képeznek. Hányszor értesülünk arról, hogy jó keresztény családokban felnövekvő fiatalok is az erkölcsi relativizmus áldozataivá válnak!

Mai társadalmunkat is a meggyőződéses, érdekek és magatartásformák pluralizmusa, az objektív igazság tagadása és az egyéni érdekek mindenek fölé helyezése jellemzi; hiányzik az abszolút értékek (az igaz, a jó, a szép és a szent) egyetemes elismerése és tiszteletben tartása. Ahhoz, hogy ebben a pluralista társadalomban családjaink betölthessék azt a szerepet, amit az őskeresztény családok a maguk idejében betöltöttek, következetesen, hűségben kell megjelennünk azzal az önátadó szeretettel, melyet Krisztus hozott el közénk. Nem elég, ha a család az otthon falai között jó. Szükséges kilépnünk az otthon falai közül, elindulnunk egymás felé és szeretetteljes párbeszédben részt vennünk a többi család, az egész társadalom szolgálatában. Nem vehetjük beletörődve tudomásul az élet- és

családellenes intézkedéseket, jogszabályokat, vagy „tudományos” tantételeket, emeljük fel szavunkat a bennünket, jogainkat, az ember és a család méltóságát sértő minden megnyilvánulás ellen. A család adja a társadalom humántőkét, joggal igényli tehát az erkölcsi és anyagi elismerést. Ha magunk körül megteremtjük az élhetőbb világot, a társadalom rá fog eszmélni: vagy elpusztul, vagy magáévá teszi a keresztény normákat.

A társadalom és az Egyház közös érdeke, hogy a családok termékenyek, boldogok legyenek. Eredményt csak akkor remélhetünk, ha maguk a keresztény családok életük példájával bizonyítják családeshatékonyukat. Hívom a családokat közös gondolkodásra: mit tehet a család az élhetőbb társadalomért. Remélem, hogy segíthetjük családjainkat abban, hogy tudatosodjon szerepük és felelősségük. Szeretnék továbbá szempontokat adni ahhoz a feltétel-rendszerhez, amelynek a megteremtését a társadalomtól és az államtól várjuk, és amely nélkül a családok értékteremtő tevékenysége nem érvényesülhet. Mindig öröm tölt el, amikor valamilyen jó kezdeményezésről hallok, és Istennek hála, sok ilyen van hazánkban. Sok remek családról tudok, akik nélkül el sem tudnám képzelni a jövő társadalmát. Bízom abban, hogy az ő példájuk nyomán egyre többen leszünk, akik öntudatosan valljuk: minden a családban kezdődik, a jövő is. És hadd tegyem hozzá: a papi és szerzetesi hivatások is a családban kezdődnek.

Még benne vagyunk a papság évében, használjuk ki ezt az időszakot, figyeljünk jobban arra a korrelációra, amelyben Egyházunkban a papság és a család él. Rengeteget köszönhet egy plébánia papja a plébánia családjainak, családjaink pedig hálával gondolnak eskető papjukra, a papra, aki meghívta őket a házasságba, vagy aki éppen valamilyen lelkesítő mozgalommal hozta őket kapcsolatba. Vegyük azonban észre, hogy a papság és a házasság nem csak ilyen konkrét tettekkel ajándékoznak egymásnak, hanem azzal is, hogy a család tanúságot tesz papja előtt, mit is jelent szeretni. A család segít abban, hogy a cölibátusban élő pap ne magának éljen, hanem másokért, a pap helytállása pedig erősítheti a család hűségét. Ebben az előttünk álló évben gondolkodjunk el azon, hogyan fejezhetnénk ki köszönetünket papjainknak, hogyan ünnepelehetnénk meg közösen a házasság és a papság szentségét!

Kedves Családok! Havi leveleim témái a következők lesznek:

Január: A család a társadalom és az Egyház közjava

A család közjó: a társadalom és az Egyház valamennyi tagjának közös és személyes java. Ez a jó csak együttműködésben érhető el. A család értékteremtő tevékenységének alanya és hasznélvezője maga a család, ezen keresztül az egész társadalom és az Egyház.

Február: Az ember arra hivatott, hogy részese legyen Isten szentháromságos szeretetének

Isten az embert önmagáért teremtette, méltóságát sérti, ha kicserélhető tárgyként, vagy eszközként kezelik. Saját emberi méltóságát veszi semmibe az, aki a Teremtő által neki ajándékozott testi, lelki, szellemi tulajdonságokat el nem fogadva maga akarja önmagát megteremteni. Minden ember felé felebaráti szeretettel fordulunk, elfogadjuk olyannak, amilyenek Isten megteremtette.

Március: IGEN a házastársra

Az házastársi IGEN a teljes és visszavonhatatlan szövetség megalapítása, elkötelezettséget nyilvánít ki arra, hogy a felek minden körülmények között biztosan számíthatnak egymásra; ez szilárd védelem az anyagi és testi-lelki megpróbáltatások idején is. A család a társadalom alapsejt-funkcióját akkor tudja betölteni, ha a szövetség nem ideiglenes, fennállása nincs feltételhez, vagy valamilyen körülmény bekövetkeztéhez kötve

Április: IGEN a megfogant életre

A magyar társadalomnak és Egyháznak szüksége van gyermekekre, a gyermek a jövő záloga. A megfogant életre kimondott igen nem csupán egy új élőlényre vonatkozik, hanem egy egyedi, megismételhetetlen istenképmásra. Javát azzal szolgáljuk legjobban, ha biztosítjuk számára a békés, nyugodt otthont, a szeretetteljes családi környezetet.

Május: A gyermek elsődleges nevelői a szülők

A szülők felelősek a gyermek test-lelki fejlődéséért, tehát joguk és kötelességük a lehető legjobb feltételeket biztosítani neveléséhez. Szükségük van ehhez a társadalom támogatására, és a gyermek érdekében hozott áldozataik méltánylására.

Június: A szülők és gyermekeik kölcsönös felelőssége

A szülők és a gyerekek egymással kölcsönös felelősségen alapuló generációs közösségben állnak. A generációk közötti szolidaritásra épül az osztársadalmi szolidaritás, a szociális biztonság.

Július: Öregek a családban

A keresztény családban tudják: az öregek értékét nem az adja, hogy mennyivel tudnak hozzájárulni a családi kasszához, hanem az, hogy vannak, hogy a család életének részesei. A boldog családban mindenki ajándéknak tekinti a másikat, elfogadják egymást, és egymás javát akarják.

Augusztus: Ajándékozzunk időt egymásnak a családban

A termékeny, harmonikus családi élet egyik fontos alapfeltétele, hogy a családtagoknak legyen ideje egymásra. A házaspár kapcsolata megsínyli, ha nem jut idejük a napi feladatok megbeszélésén túl egymásra; a szülő-gyermek kapcsolat elsekélyesedik, ha gyermek nem oszthatja meg szüleivel gondolatait, élményeit, nem jut idő érzelmeinek feltárására.

Szeptember: Nem csak kenyérrel él az ember

Az ember tevékenysége nem szorítkozhat az anyagi javakkal való törődésre, szüksége van Teremtőjével való intenzív kapcsolatra is. Találjuk meg a mindennapok forgatagában az időt és az alkalmat az imára, mind egyénileg, mind pedig családi körben.

Október: A jó gazdálkodás felelősségében osztozik a család és a társadalom

A virágzó falvakat, városokat jól gazdálkodó családok alkotják. A jól gazdálkodó társadalmi közösségek pedig segítik a családokat értékteremtő munkájukban.

November: A családi munka és a kereső tevékenység összehangolása

A szülők joga eldönteni, hogy hogyan tudják összehangolni a családi munkát a kereső tevékenységgel, döntésükben elsősorban a gyermekek javát tartják szem előtt. Kívánatos, hogy a családi munka miatt bekövetkezett keresetkiesést a társadalom a gyermekek javára kompenzálja.

December: Családbarát társadalmi infrastruktúra

A gyermekek gondozása, nevelése nem mindig oldható meg családi keretek között, fontos tehát, hogy rendelkezésre álljanak azok az intézmények és szolgáltatások, amelyek a család tevékenységét kiegészítik. Az egész társadalom érdeke, hogy ezek az intézmények jó minőségű szolgáltatásokat nyújtsanak.

Hívom a családokat az élhető társadalomért! Legyen az előttünk álló esztendő a mások felé indulás esztendeje! „Nem veszel el, ha gyertyádról valaki más is meggyújtja gyertyáját”, tartja egy holland közmondás. Ezzel a gondolattal kívánok szép karácsonyi gyertyagyújtást és áldott Újesztendőt!

2009. Karácsonyán

Bíró László
a MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke